

VAŠE BESEDE IMAJO MOČ. UPORABITE JO.

Začelo se je **na Poljskem leta 2002**, kjer se je lokalna skupina Amnesty odločila organizirati pisanje apelov, ki je trajalo 24 ur. Od takrat je »maraton pisanja apelov«, ki smo ga poimenovali Pišem za pravice, prerasel v globalni dogodek. V teh letih je bilo zaradi Pišem za pravice izpuščenih več kot 50 ljudi, ki so bili po krivem zaprti. To pomeni, da so lahko na novo začeli svoja življenja – po zaslugi milijonov pisem ljudi, kot ste vi, iz praktično vseh kotičkov sveta. Številnim smo življenja izboljšali tudi na druge načine!

DOBRE NOVICE

YASAMAN ARYANI, IRAN

O delnem olajšanju lahko poročamo glede Yasaman Aryani iz Irana, ki je bila leta 2019 obsojena na 16 let zaporu, ker je brez naglavne rute na vlaku razdeljevala rože. Februarja 2020 je bila njena kazen bistveno znižana na skoraj devet let in sedem mesecev, v zaporu pa bo morala preživeti najmanj pet let in pol, zahvaljujoč tudi več kot 1,2 milijona sporočil z vsega sveta, s katerimi smo skupaj zahtevali njeno prostost.

JOSÉ ADRIÁN, MEHIKA

José Adrián, za katerega smo pisali na Pišem za pravice 2019, je prejel uradno obvestilo, da nima več kazenske kartoteke; z mehiško Komisijo za podporo žrtvam pa bo sklenil dogovor za štipendijo za nadaljevanje šolanja. José Adrián in njegova mama sta se lepo zahvalila za vso podporo; José Adrián je dejal: **»Zahvaljujem se ljudem, ki so me podpirali; spremenili ste moje življenje«**.

EMIL OSTROVKO, BELORUSIJA

Čeprav je Emil Ostrovka, za katerega smo pisali na Pišem za pravice 2019, še vedno zaprt, pa so mu bila v neizmerno oporo pisma solidarnosti, ki jih je prejel z vsega sveta.

»V zadnjih mesecih sem dobival sporočila solidarnosti z vsega sveta. Dala so mi ogromno moči in navdiha. Ta kampanja me je naučila, da je pomembno, da se borim za svoje pravice. Pokazala mi je, da je moje življenje pomembno in da nisem pozabljen. Številni od mojih sojetnikov so mladi ljudje, ki so v podobnih okoliščinah kot jaz. Prosijo me, da z njimi delim sporočila solidarnosti; obdržijo jih kot simbol upanja in poguma. Res lepa hvala!«

MAGAI MATIOP NGONG, JUŽNI

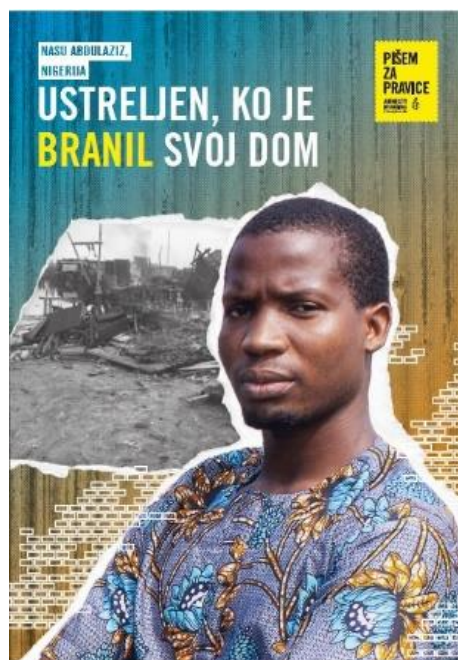
SUDAN

Prizivno sodišče v Južnem Sudanu je 14. julija 2019 odpravilo smrtno kazen Magaiju Matiopu Ngongu, ker je bil v času storitve kaznivega dejanja otrok. Višjemu sodišču je naročilo, naj ponovno odloči o ustrezni kazni. 29. julija so ga umaknili iz dela zapora, kjer so obsojeni na smrt. » Res velika hvala. Nimam besed. Ne morete si predstavljati, s kakim veseljem je napolnjeno moje srce.«

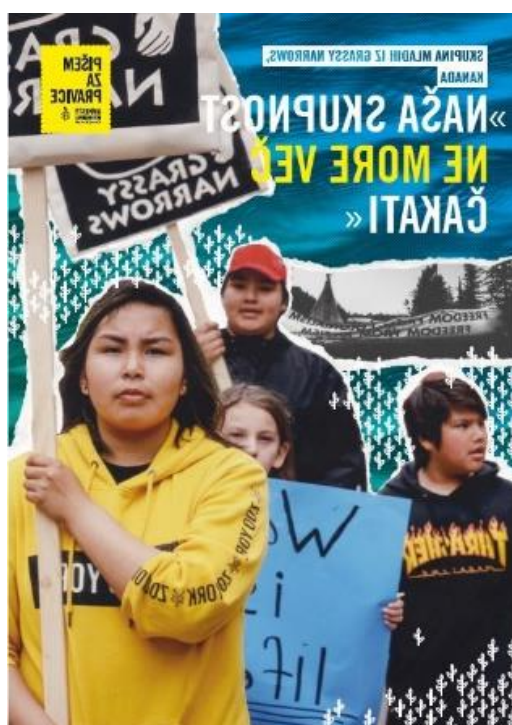
NASU ABDULAZIL, NIGERIJA

Amnesty International Nigerija se je spomladi srečala tudi z Nasujem, da mu preda tisoče kartic in pisem. Nasu je dejal: **»Zelo sem srečen, ko prejemam vsa ta sporočila. To pomeni, da je ljudem mar za mene in za to, kar se je zgodilo! Najlepša hvala.«**

SKUPNOST GRASSY NARROWS, KANADA

Desetletja je staroselska skupnost Grassy Narrows trpela posledice zastrupitve z živim srebrom, kar je bila ena največjih zdravstvenih kriz v Kanadi. Posebej so bili prizadeti mladi, ki so se postavili v ospredje boja za zdravo prihodnost te skupnosti. Po letih zamud so 2. aprila 2020 končno podpisali sporazum za gradnjo zdravstvene ustanove v vrednosti 19,5 milijona kanadskih dolarjev. To je bila velika zmaga za ljudi Grassy Narrows. **»Po vsem svetu si podajamo roke za skupen boj proti krivicam.«**

YILIYASIJIANG REHEMAN,

KITAJSKA

Hvaležnost je izrazila tudi žena izginulega Yiliyasijianga Rehemana; Mairinsha nam je povedala: **»Zelo sem hvaležna vsem, ki me podpirajo. Čutim, da nisem sama. Vašo podporo potrebujem ves čas. Upam, da me boste podpirali tudi v prihodnje.«**

GULZAR DUISHENOVA, KIRGIZIJA

Na Pišem za pravice 2018 smo se zavzeli za Gulzar Duishenova, ki se v Kirgiziji že leta bori za pravice ljudi z ovirami. Marca 2019 se je njeno vztrajanje obneslo, ko je Kirgizija končno podpisala konvencijo o pravicah invalidov.

Ljudje z vsega sveta so v podporo Gulzar napisali skoraj četrto milijono sporočil.

»Hvaležna sem za vso podporo in solidarnost toliko aktivistov in aktivistk Amnesty

International, ki jim je mar za naše pravice, čeprav so iz drugih držav.«

ATENA DAEMI, IRAN

Tudi za Ateno Daemi, ki je zaprta, ker je delila letake, s katerimi je kritizirala smrtno kazen, smo pisali na Pišem za pravice 2018. V zaporu je bila žrtev fizičnih napadov. Nujno je potrebovala specialistično zdravstveno oskrbo in zahvaljujoč več kot 700.000 apelom, podpisom pod peticije, solidarnostnih sporočil, ki so jih v njeno podporo napisali ljudje z vsega sveta, tudi Slovenije, ji je Iran končno zagotovil obravnavo, ki jo je potrebovala. **»Z vse srcem sem hvaležna ljudem po vsem svetu, ki so me zasuli s sočutjem in prijaznostjo ter na vse možno načine izkazali svojo podporo.«**

NONHLE MBUTHUMA, JUŽNA

AFRIKA

Nonhle in njena skupnost, ki se borijo proti rudarskemu podjetju, ki hoče pridobivati titan na zemlji njihovih prednikov, so bili neznansko veseli, da se je zanje po svetu na Pišem za pravice 2018 zbralo preko pol milijona pisem in solidarnostnih sporočil. **»Rada bi se zahvalila Amnesty po vsem svetu, podpora, ki ste nam jo dali, je neverjetna in zelo pomembna. Tisoče pisem, ki smo jih prejeli, kaže, da pri tem boju ne gre le za nas, da nismo sami. Kaže, da je Zemlja pomembna, ne le v Afriki, ampak povsod.«**

MARIELLE FRANCO, BRAZILIJA

Na Pišem za pravice 2018 smo se zavzemali tudi za pravico za umorjeno karizmatično lokalno svetnico in zagovornico pravic najbolj revnih v Braziliji Marielle Franco. Marca 2019 so za njen uboj aretirali dva nekdanja policista. To je bil majhen korak v smeri pravice. Ljudje po vsem svetu so napisali več kot pol milijona sporočil in zahtevali odgovor na vprašanje, kdo je ubil Marielle Franco?

ME NAM, VIETNAM

Na Pišem za pravice 2018 bi morali pisati tudi za Me Nam iz Vietnama, blogerko, ki so jo junija 2017 obsodili na 10 let zapora zaradi »izvajanja propagande« proti državi. Za izpustitev te zapornice vesti smo se v Amnesty borili že dlje časa – in oktobra je prišla sijajna novica, da je bila izpuščena. Sicer je morala oditi iz države, vmes je že prišla v ameriški Teksas, a res smo veseli, da ni več zaprta.

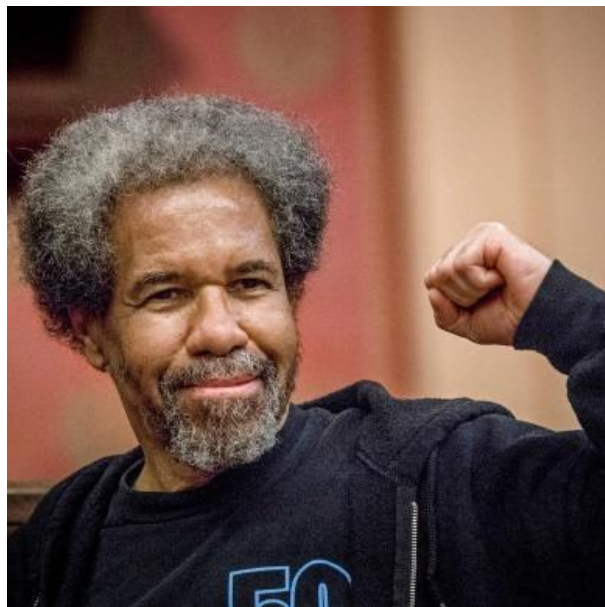
MAHADINE, ČAD

Mahadinu, spletnemu aktivistu iz Čada, je grozila dosmrtna ječa zaradi zapisa na Facebooku, ki je bil kritičen do vlade. Na Pišem za pravice 2017 smo zanj zbrali več kot 690.000 apelov, podpisov in drugih sporočil. Izpustili so ga aprila 2018.

ALBERT WOODFOX, ZDA

Zadnji zaprti od Angola 3, Albert Woodfox, je bil končno izpuščen februarja 2016. V zaporu v Louisiani je v samici preživel 43 let in 10 mesecev – to je najdlje, kar je kdo preživel v samici v zaporu v ZDA. **»Ne morem dovolj poudariti, kako pomembno je bilo, da sem prejemal pisma ljudi z vsega sveta,«** je dejal Albert. **»Imel sem občutek, da sem nekaj vreden. Dajala so mi moč – prepričala so me, da delam pravo stvar.«** Podporniki in podpornice so na Pišem za pravice zanj napisali več kot 650.000 pisem.

ALEŠ BIALIATSKI, BELORUSIJA

Ugledni zagovornik človekovih pravic Aleš Bialiatski je bil 2014 izpuščen iz delovnega taborišča v Belorusiji. Zanj smo pisali na Pišem za pravice 2012, ko je prejel 40.000 pisem podpore.

»**Želim se vam zahvaliti, še posebej za moralno podporo,**« je dejal ob izpustitvi.

»**Najpomembnejša so bila pisma, ki so mi jih poslali povsem običajni ljudje. Hvala vašim aktivistom in aktivistkam!**«

BIRTUKAN MIDEKSA, ETIOPIJA

Etiopijska opozicijska voditeljica Birtukan Mideksa je bila iz zapore izpuščena oktobra 2010, potem ko smo zanjo pisali na Pišem za pravice leto prej. Leta 2013, ko smo se pogovarjali z njo, je dejala: »**Pritisk, ki ste ga izvajali na etiopsko vlado, je bil ključen, da so me izpustili.**«

CHELSEA MANNING, ZDA

Ameriška žvižgačka Chelsea Manning je na svobodo odkorakala maja 2017, potem ko ji je predsednik Barack Obama znižal 35-letno zaporno kazen. Leta 2015 je za njeno izpustitev pisalo več kot četrto milijona ljudi. Dejala je: **»Želim si, da bi imela čas in možnost, da se zahvalim vsakemu posebej za vsak košček veselja, ki ste mi ga poslali z vsakim pismom in razglednico.«**

YORM BOPHA, KAMBODŽA

Aktivistko za pravico do bivališča Yorm Bopha so izpustili novembra 2013. Vodila je odmevne proteste proti izselitvi njene skupnosti z njihove zemlje, za kar so jo obsodili na podlagi lažnih obtožb. Obtožb proti njej sicer niso nikoli ovrgli, vendar se je lahko vrnila domov. **»Hvala vam, podporniki in podpornice Amnesty International,«** je dejala. **»Vaša kampanja je bila uspešna – kar dokazuje moja izpustitev!«**

FRED BAUMA & YVES

MAKWAMBA, DR KONGO

Mladinska aktivista Fred in Yves sta bila v Demokratični republiki Kongo izpuščena konec avgusta 2016. Neverjetnih 170.000 ljudi je na Pišem za pravice pisalo za njuno izpustitev.

»Vsako pismo, vsak obisk, vsaka beseda so nama dali moč in še okrepili najino odločnost v tem dolgem boju za svobodo in demokracijo,« je dejal Yves. Deset njunih kolegov aktivistov, vsi so člani mladinskega gibanja LUCHA, je bilo prav tako izpuščenih 2016.

JABBAR SAVALAN, AZERBAJDŽAN

Mladinskega aktivista iz Azerbajdžana, Jabbarja Savalana, so leta 2011, le nekaj dni po tem, ko so prispela pisma, oprostili in izpustili. Zapri so ga na podlagi lažnih obtožb o posedovanju droge, potem ko si je drznil pozvati k miroljubnim protivladnim protestom. **»Podpora, ki sem je bil deležen, je bila tako močna, da sem se počutil, kot da sploh nisem zaprt,«** je dejal.

JABEUR MEJRI, TUNIZIJA

Jabeurja Mejrija so oprostili izpustili 2014, potem ko so na tunizijske oblasti pritisk vršili ljudje z vsega sveta, ki so sodelovali na Pišem za pravice 2013. Jabeur je zaradi objave na Facebooku, ki naj bi žalila islam, v zaporu preživel dve leti.

»Stvari so se izboljšale, ko so me v zaporu obiskali aktivisti in odvetniki,« je dejal Jabeur.

»Podpora Amnesty International je imela velik učinek. Nadvse sem vesel, da ste moj primer ponesli v javnost – ne le med vaše aktiviste, ampak tudi med Tunizijce.«

JEANETTE SOLSTAD REMØ, NORVEŠKA

Junija 2016 se je končal boj Jeanette Solstad Remø za pravico, da bi jo prepoznali kot žensko, ne da bi pri tem trpelo njeno dostojanstvo in človekove pravice. Norveška je sprejela nov zakon, ki transspolnim osebam omogoča pravno priznanje spola v hitrem, dostopnem in transparentnem postopku. V Pišem za pravice 2014 je Jeanette podprlo na tisoče ljudi, kar je vodilo v zgodovinsko spremembo zakona, ki je na Norveškem odpravil sramotne invazivne postopke, ki so kršili človekove pravice.

JERRYME CORRE, FILIPINI

Jerryme Corre je v zaporu preživel štiri leta, potem ko ga je policija 2012 aretirala in mučila, dokler ni priznal zločina, ki ga ni storil. Na Pišem za pravice 2014 se je zanj zavzelo 70.000 ljudi po vsem svetu, kar je filipinske oblasti spodbudilo k preiskavi Jerrymejevih navedb o mučenju s strani policije. Marca 2016 je bil policist Jerick Dee Jimenez zaradi mučenja obsojen na zaporno kazen. Poleg tega je moral Jerrymeju plačati odškodnino. To je bila zgodovinska razsodba, povezana s policijskim nasiljem na Filipinih – po letih neomajne kampanje aktivistov Amnesty International je bila to prva obsodba po zakonu proti mučenju, ki je bil sprejet leta 2009.

MOSES AKATUGBA, NIGERIJA

Po 10 letih v zaporu in več kot 800.000 sporočilih aktivistk in aktivistov z vsega sveta, je bilo življenje Mosesa Akatugbe rešeno junija 2015. Lažno je bil pri 16 letih obtožen kraje treh mobilnih telefonov, nato so ga mučili in po krivem zaprli. Po pritisku podpornikov Amnesty, ki so zanj pisali na Pišem za pravice 2014 in v okviru kampanje Stop mučenju, je bil oproščen. **»Člani in aktivisti Amnesty International ste moji junaki,«** je dejal Moses. **»Obljubim, da bom postal aktivist za človekove pravice – in da se bom boril za druge.«**

MUHAMMAD BEKZHANOV, UZBEKISTAN

Novinar Muhammad Bekzhanov je bil izpuščen februarja 2017, potem ko je v zaporu preživel 17 let. Enega od najdlje zaprtih novinarjev na svetu so podprli tisoči ljudi po vsem svetu na Pišem za pravice 2015 in v kampanji Stop mučenju.

DR TUN AUNG, MJANMAR

Zapornik vesti dr. Tun Aung je bil izpuščen januarja 2015. Ta voditelj muslimanske skupnosti je bil 2012 obsojen na 17-letno zaporno kazen, ker je poskušal umiriti izgrede med budisti in Rohingami v pokrajini Rakhine. Tisoče ljudi s celega sveta je na Pišem za pravice 2013 pisalo za njegovo svobodo. Danes je dr. Tun Aung član Amnesty International: **»Nikoli ne bom pozabil, da sem bil eden tistih, za katere se ljudje tako prijazno zavzamejo v Pišem za pravice. To je veliko prispevalo k moji izpustitvi. Zdaj jaz pišem za tiste, ki so še vedno v zaporu, ker so se zavzeli za človekove pravice.«**

VALENTINA ROSENDO CANTÚ & INÉS FERNÁNDEZ ORTEGA, MEHIKA

Mehiška vlada je vendarle prevzela odgovornost za posilstvo Valentine Rosendo Cantú in Inés Fernández Ortega. Ženski so leta 2002 posilili pripadniki mehiške vojske. Od takrat sta se neutrudno borili za pravico. Amnesty je njen primer izpostavila na Pišem za pravice 2011. **»Brez vaših pisem, vaših dejanj in vaše solidarnosti tega trenutka ne bi doživeli,«** pravi Valentina.

YECENIA ARMENTA, MEHIKA

Yecenia Armenta je bila iz zapora izpuščena junija 2016. Potem ko so jo 10. julija 2012 pripravili, so jo med 15-urnim mučenjem pretepali, skoraj zadušili in posilili, dokler ni »priznala« vpletenosti v umor svojega moža. Podporniki in podpornice Amnesty so v okviru Pišem za pravice in kampanje Stop mučenju napisali okrog 300.000 pisem. **»Ko sem prejela vsa ta pisma, v katerih je pisalo, da nisem sama, sem se spet počutila odlično. Mislila sem si – ja, res je, nisem sama,«** je dejala.

Pišem za pravice res deluje. Pridružite se.